

Tid. Her er der jo kun Spørgsmaal om at lade Seminaret blive bestaaende endnu i to Aar, og det overfor et Antal Elever, der ikke er mindre end det, som oftere har været ved Seminarierne, og med Bibeholdelse af de Lærere, der findes der, forsaavidt der ingen Forandring sker; nogen Indskrænkning kan der jo alligevel ske med Hensyn til Lærerne, forsaavidt Omstændighederne maatte tillade det, men de Kræfter, der saaledes vilde blive tilstede, vilde dog ikke koste betydeligt mere, end der vil blive at udrede, naar de alligevel skulle fratræde, og naar man, som jeg foresætter, dog vil give dem den Pension, som man foreslaar i Loven. Det forekommer mig virkelig, at der her er Meget, der taler for at udsætte dette endelig afgørende Skridt saalænge, som Lovforslaget foreslaar. Jeg har ikke troet Andet, end at Thinget stod fast paa det Pusse at saae et Seminarium nedlagt, og med Alt, hvad jeg har derimod, maa jeg dog erkjende, at der er Grunde, som tale derfor, men jeg var tilbøielig til at tro, at man, naar det skete, dog vilde gaa saa lemsældig frem som muligt, naar man saae, at der ikke derved kunde affedkommes nogen Skade.

Berg: Jeg tror, at det Spørgsmaal, som den ærede Minister nu sidst omtalte, er et saadant, som man vel nok kan blive enig med ham om. Det gjælder jo om at træffe, hvad der er det mest Hensigtsmæssige, og Spørgsmaalet er jo nu, om det er mest hensigtsmæssigt for det sidste Sæt Elever at vedblive at gaa paa det til Nedlægning bestemte Seminarium, eller om ikke Staten hellere maa understøtte dem til at komme paa et andet Seminarium. Jeg har forøvrigt begjæret Ordet for at udtale mig mod det, vi hørte fra det ærede Medlem for Dens Amt 4de Valgkreds (H. C. D. Müller). Det forekommer mig, at han var noget ubillig i sin Dom over de private Seminariers Virksomhed, og jeg tror ikke, han er saa gammel i den nye Stilling, han indtages i Examinationskommissionen, at han ret er istand til at bedømme dette Forhold og berettiget til at være saa streng i sin Dom, som det forekommer mig, at han var. Jeg har ved Kjendskab til mange af de paa-

gjældende Personer noget Kjendskab til disse Forhold, og den Erfaring, jeg derved har indvundet, taler til Fordel for den Virksomhed, som de private Seminarier udfolde. Man siger, at Eleverne gaa længere paa dem end paa Statsseminariet. Ja, Somme gaa længere, og Andre gaa kortere; det kommer an paa den Forberedelse, de faa. Man maa her vel erindre, at for Optagelsen paa et Statsseminarium kan Forstanderen anlægge en Maalestok, saa at den, der ikke opfylder de stillede Betingelser, kan vises tilbage, og tidligere kunde det være Tilfældet med et meget stort Tal. Fremdeles maa man erindre, at unge Mennesker maa anvende to til tre Aar, før end de kunne blive optagne paa et Statsseminarium, saaat der med deres Uddannelse ad denne Vej kan hengaa 6 til 7 Aar; hvorimod de private Seminarier maa tage imod de unge Mennesker med de Forudsætninger, hvoraf de ere i Besiddelse. Der kan altsaa ikke her drages nogen Sammenligning; dertil ere Forholdene for forskjellige. Heller ikke tror jeg, det kan siges, at det er en mere forceret Undervisning, der drives paa de private Seminarier end paa Statsseminariet. Jeg tror snarere, at det Omvendte er Tilfældet, idet der paa de private Seminarier snarere anvendes en noget friere Undervisningsmethode, saaledes at man bedre kan anvende den Tid, der ifølge Enhvers Coner er fornøden for at kunne indstille sig. Den ærede Taler roste i et Dieblitt Statsseminariet, fordi de havde en saa ordnet Undervisning, og i næste Dieblitt sagde han, at det var en Synd, saa ordnet Undervisningen er paa flere Seminarier, saa at Elever ikke kunne komme ind paa dem, uden at de strengt opfyldte visse foreskrevne Betingelser. De to Ting kan jeg ikke saae til at rime sammen. Jeg for mit Bedkommende frygter ogsaa for, at det er en Synd, saa ordnet Undervisningen er paa flere Statsseminarier. Den gaar vistnok lidt for regelret, og man afmaaler den vistnok lidt for meget, baade i den ene og i den anden Henseende, for meget efter Aar og maasse ogsaa efter Sider og Tal. Hvad angaar det Spørgsmaal, som er bragt paa Bane af den første ærede Taler, om Bortvisning fra